

ข่าวเตือนการระบาดของศัตรูพืชประจำสัปดาห์

กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร

ปีที่ 19 ฉบับที่ 7 ประจำวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2565
เพลี้ยจักจั่นมะม่วง (leafhopper)

เตือนภัยเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ในระยะออกดอกและติดผล ระวังการระบาดของเพลี้ยจักจั่นมะม่วง เนื่องจากสภาพอากาศในช่วงนี้ อากาศเย็นและมีหมอกในตอนเช้า แดดแรงในตอนกลางวัน เหมาะต่อการแพร่ระบาดของเพลี้ยจักจั่นมะม่วง ดังนั้น เกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบใบอ่อนบิดงอโค้งลงด้านใต้ใบ ปลายใบแห้ง ช่อดอกแห้งและดอกร่วง พบมูลที่มีลักษณะเป็นน้ำหวาน และราดำติดตามช่อดอก และใบ ให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอหรือสำนักงานเกษตรจังหวัด เพื่อดำเนินการหาแนวทางควบคุมและป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง

ชื่ออื่น : แมงกะอ้า

ชื่อวิทยาศาสตร์ : 1. *Idioscopus clypealis* (Lethierry)
2. *Idioscopus niveosparsus* (Lethierry)

วงศ์ : Cicadellidae

อันดับ : Hemiptera

รูปร่างลักษณะ

เพลี้ยจักจั่นทั้ง 2 ชนิด มีรูปร่างคล้ายกันมาก คือ ตัวมีสีเทาปนดำหรือสีน้ำตาลปนเทา ส่วนหัวโตและป้าน ลำตัวเรียวแหลมมาทางด้านหาง ทำให้เห็นส่วนท้องเรียวเล็กมองดูจากด้านบน คล้ายรูปปลี *I.niveosparsus* ตัวใหญ่กว่า ความยาวลำตัว 5.6 - 6.5 มิลลิเมตร ทางด้านหลังมีจุดสีขาว ต่อกันเป็นรูปตัววี ส่วน *I.clypealis* ความยาวลำตัว 5.5 มิลลิเมตร หัวสีเหลืองมีจุดกลมดำประมาณ 2.6 จุด

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช กรมส่งเสริมการเกษตร โทร 02-955-1514

E-mail : doae_pmd@hotmail.com

ลักษณะอาการและการเข้าทำลาย

ตัวอ่อน และตัวเต็มวัยทำลายใบอ่อน ช่อดอก ก้านดอก และยอดอ่อน ระยะที่มะม่วงกำลัง ออกดอกเป็นระยะที่สร้างความเสียหายมาก โดยจะดูดน้ำเลี้ยงจากช่อดอก ทำให้แห้งและดอกร่วง ติดผลน้อยหรือไม่ติดผล ระหว่างที่เพลี้ยจักจั่นดูดกินน้ำเลี้ยง เพลี้ยจักจั่นจะถ่ายมูลมีลักษณะ เป็นของเหลวเหนียวๆคล้ายน้ำหวานเรียกว่า Honey dew หรือมูลหวาน ติดตามช่อดอกและใบ และรอบๆทรงพุ่ม มูลน้ำหวานนี้เป็นอาหารของราดำ (sooty mold) ทำให้ราดำมีการเจริญเติบโต ได้อย่างรวดเร็ว ปกคลุมใบ ช่อดอก ซึ่งมีผลกระทบต่อ การสังเคราะห์แสงของใบ ใบอ่อนที่ถูกดูดน้ำเลี้ยง (โดยเฉพาะระยะใบเพสลาด) จะบิดงอโค้งลงด้านใต้ใบจะมีอาการปลายใบแห้ง

ศัตรูธรรมชาติ

- ผีเสื้อตัวเบียน Epipyropid, *Epipyrops fuliginosa* (Tams)
- แมลงวันตาโต Pipunculid, *Pipunculus annulifemur* Brunetti
- แตนเบียน Aphelinid, *Centrodora idiocera* Ferrieri

แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

1. การตัดแต่งกิ่งภายหลังเก็บผลผลิต ช่วยลดที่หลบซ่อนของเพลี้ยจักจั่นมะม่วง ทำให้การพ่นสารฆ่าแมลงมีประสิทธิภาพดีขึ้น

2. พ่นด้วยสารฆ่าแมลง ได้แก่ ฟลูราติฟูโรน 20% SL อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% SL อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือแลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรืออิมิตาโคลพริด 70% WG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือไพมีโทริซิน 50% WG อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือบูโพรเพซิน 40% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือฟลอนิคามิด 50% WG อัตรา 4 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไทอะมีทอกแซม 25% WG อัตรา 2.5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซีทามิพริด 20% SP อัตรา 3 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่ว เมื่อสำรวจพบเพลี้ยจักจั่นมะม่วงมากกว่า 4 ตัวต่อช่อดอก และพ่นซ้ำตามความจำเป็น

3. การพ่นสารฆ่าแมลงให้มีประสิทธิภาพควรพ่นให้ทั่วถึงลำต้น มิเช่นนั้นตัวเต็มวัยจะเคลื่อนย้ายหลบซ่อนไปยังบริเวณที่พ่นสารฆ่าแมลงไม่ถึง นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงการปรับหัวฉีดให้เป็นละอองฝอย และระยะเวลาการพ่น

4. ใช้น้ำฉีดล้างช่อดอกและใบ เพื่อช่วยแก้ปัญหาช่อดอกและใบจากโรคราดำ ถ้าแรงอัดฉีดของน้ำแรงพอก็ช่วยให้เพลี้ยจักจั่นมะม่วงในระยะตัวอ่อนกระเด็นออกจากช่อดอกได้ ต้องระมัดระวังอย่าให้กระแทกดอกมะม่วงแรงเกินไป เพราะอาจทำให้ดอกหรือผลที่เริ่มติดร่วงได้

5. ใช้กับดักแสงไฟ ดักตัวเต็มวัยที่บินมาเล่นไฟ

ที่มา : กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ปรึกษา : นางสาวสุนา สิมาสฤษดิ์ ผู้อำนวยการกลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช

บรรณาธิการ : นางสาวเบญจมาภรณ์ ชุ่มจิตร นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

เรียบเรียงโดย : นางสาวดวงฤทัย กิ่งสร นักวิชาการเกษตร

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

